

Pregled dezinformacij: Lažne evropske krize in resnični ruski neuspehi

8.5.2026 - | gov.si

Ključni dogodki.

- Kanali tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja (angleško Foreign Information Manipulation and Interference - FIMI) so trdili, da se Evropa sooča z ostrim gospodarskim nazadovanjem.
- Proruski narativi so širili trditev, da namerava EU vohuniti za svojimi državljani.
- Sporočila FIMI so Evropo obtoževala oživljanja nacizma.

Pregled preteklega tedna

V času pred dnevom zmage 9. maja so proruski FIMI kanali ponovno širili trditve, da Evropa »oživlja nacizem«, da bi se Evropa lahko soočila z racionalizacijo hrane ter da je aplikacija EU za preverjanje starosti orodje za nadzor. Ti dezinformacijski narativi poskušajo Evropo prikazati kot moralno pokvarjeno, nestabilno in avtoritarno.

Trditev o aplikaciji za preverjanje starosti je še posebej cinična. Orodje EU je namenjeno zaščititi mladoletnikov na spletu, a ga proruski glasovi predstavljajo kot sredstvo množičnega nadzora. Hkrati Rusija uvaja Max – državno nadzorovano »super aplikacijo« v orwellovskem slogu, ki bi lahko sporočila, plačila, digitalno identiteto in državne storitve postavila pod nadzor Kremlja.

Ti dezinformacijski narativi se pojavljajo v času, ko je podoba ruske moči pod vse večjim pritiskom. Letošnja parada ob dnevu zmage naj bi bila manjša kot lani, z manj potrjenimi tujimi gosti in skromnejšim prikazom vojske. Podoba Rusije kot varnostne sile slabi tudi zunaj Evrope, saj se je Afriški korpus, prej Wagner PMC, po novih napadih oboroženih skupin umaknil iz delov Malija. To razkriva razkorak med obljubami Moskve o stabilnosti in vse slabšimi varnostnimi razmerami na terenu.

Glavni FIMI narativi, ki se širijo

»Evropske države vztrajno poskušajo oživiti nacizem«

Narativi FIMI, ki Evropo obtožujejo oživljanja ali spodbujanja nacizma, so že dolgo stalnica kremeljske propagande. Sedanji spor z Zahodom povezujejo z ruskim bojem proti nacizmu med drugo svetovno vojno – osrednjim stebrom njenega nacionalnega mita, ki Sovjetsko zvezo prikazuje kot edino silo, odgovorno za poraz Adolfa Hitlerja, pri čemer zgodovino izkrivlja za propagandne namene.

V kremeljski retoriki je vsak, ki nasprotuje uradni liniji, označen za nacista, kar se kaže tudi v razširjenem izrazu »nacistična Ukrajina«. Z označevanjem nasprotnikov za naciste želi Rusija delegitimizirati odpor proti njeni vojni v Ukrajini ter prikriti dejstvo, da za svojo agresijo nima verodostojnega opravičila.

V sodobni Rusiji je zmaga v drugi svetovni vojni postala osrednji del militariziranega »kulta zmage«,

ki ga vzdržuje Kremelj. Dan zmage, ki ga praznujejo 9. maja, je postal najpomembnejši nacionalni praznik in ključni simbol Rusije kot velike vojaške sile, ki je rešila svet pred fašizmom. Zato ni presenetljivo, da se trditve o oživljanju nacizma v Evropi stopnjujejo prav pred 9. majem, čeprav nimajo nobene podlage v resničnosti, saj je nacistična ideologija po vsej Evropi prepovedana.

To lažno trditev je izrekel ruski zunanji minister Sergej Lavrov, širili pa so jo tudi lokalni dezinformacijski mediji v Armeniji.

»Evropska centralna banka ne izključuje racionalizacije hrane v Evropi«

Kanali FIMI še naprej izkoriščajo rast cen energentov in negotovost glede dobav, ki jo povzroča konflikt na Bližnjem vzhodu, za utrjevanje narativa, da Evropa zaradi odločitve o opustitvi Rusije kot dobaviteljice energije drsi v propad.

Lažna trditev, da bi se Evropa lahko soočila z racionalizacijo hrane, izhaja iz izkrivljene izjave predsednice Evropske centralne banke Christine Lagarde, ki je v resnici govorila o globalnem vplivu motenj na energetskih trgih in omenila možnost racionalizacije goriva, ne pa pomanjkanja hrane.

Ta narativ uporablja dve pogosti taktiki dezinformacij: najprej izkorišča obstoječe skrbi glede rasti cen in gospodarske stabilnosti ter jih potiska do pretiranih zaključkov, nato pa se sklicuje na verodostojen zahodni vir, vendar izkrivi vsebino, da vanjo vnese proruska sporočila.

Ta lažna trditev se je pojavila na Sputnik Mundo, španskojezični različici ruskega državnega propagandnega medija.

»Nova aplikacija EU za preverjanje starosti je namenjena nadzoru«

Trditve, da je nedavno predstavljena aplikacija EU za preverjanje starosti, namenjena zaščititi mladoletnikov pred škodljivimi vsebinami in interakcijami na spletu, v resnici orodje za nadzor, so neutemeljene teorije zarote. Širil jih je tudi ustanovitelj Telegrama Pavel Durov, ki pogosto promovira dezinformacijske narative, usmerjene proti evropskim vladam.

Prokremeljski FIMI dosledno prikazuje EU kot avtoritarni blok, ki cenzurira drugačna mnenja in vohuni za svojimi državljani. Cilj je prepričati občinstvo, da na Zahodu ni resnične svobode govora ter da so vse trditve o njej hinavske – kar je ironično glede na to, da Rusija zapira ljudi, ker rusko agresijo proti Ukrajini označijo za »vojno«, in redno sodi med države z najslabšo medijsko svobodo na svetu.

To lažno trditev je širil RT International, angleškojezična različica ruskega državnega propagandnega medija.

Ne pustite se zavesti.

Avtor: **EUvsDisinfo** | 8. maj 2026

Novičnik je v angleškem in slovenskem jeziku s povezavami na novice dostopen na spletni strani EUvsDisinfo.

<https://www.gov.si/novice/2026-05-08-pregled-dezinformacij-lazne-evropske-krize-in-resnicni-ruski-neuspehi>